

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Aleše Smetanky a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **Mgr. S. V.**, zastoupena JUDr. Patrikem Matyáškem Ph.D., advokátem se sídlem Údolní 567/33, Brno, proti žalovanému: **zástupce generálního ředitele Generálního finančního ředitelství**, se sídlem Lazarská 15/7, Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2022, č. j. 74162/22/7400-11195-051443, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2023, č. j. 31 Ad 3/2023 – 68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč k rukám jejího zástupce JUDr. Patrika Matyáška, Ph.D., advokáta, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 10. 2022, č. j. 74162/22/7400-11195-051443 (dále jen „*rozhodnutí žalovaného*“), zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí ředitele Finančního úřadu pro Zlínský kraj (dále jen „*ředitel*“) ze dne 27. 7. 2022, č. j. 1595622/22/3300-11450-708856 (dále jen „*rozhodnutí ředitele*“), o tom, že žalobkyně nemá právo na náhradu škody ve formě ušlého výdělku v částce 539 869 Kč a nárok na nemajetkovou újmu ve výši 350 000 Kč. Tyto nároky měly žalobkyni vzniknout v důsledku tvrzené šikany její osoby od nadřízené na Finančním úřadu pro Zlínský kraj, Územním pracovišti ve Valašském Meziříčí, kde byla ve služebním poměru. Ředitel dospěl

k závěru, že žalobkyně neprokázala svá tvrzení o nerovném zacházení, šikaně, bossingu a o snaze nadřízené přinutit ji k odchodu z oddělení.

[2] Žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného podala žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „*krajský soud*“), který rozsudkem ze dne 7. 6. 2023, č. j. 31 Ad 3/2023 – 68, vyslovil nicotnost rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí ředitele.

[3] Krajský soud v úvodu konstatoval, že žalobkyně nejprve podala dne 1. 9. 2020 žalobu, jíž se uvedených nároků domáhala v civilním řízení u Okresního soudu ve Vsetíně – pobočce ve Valašském Meziříčí. Okresní soud usnesením ze dne 5. 5. 2021, č. j. 19 C 180/2020 - 102, zamítl návrh žalobkyně na vydání rozsudku pro uznání. K odvolání žalobkyně Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 25. 10. 2021, č. j. 16 Co 149/2021 - 115, usnesení okresního soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, neboť dospěl k závěru, že žalobkyně uplatňuje nároky ze služebního poměru; k jejich projednání a rozhodnutí nemají pravomoc soudy v občanském soudním řízení, nýbrž příslušný služební orgán. Okresní soud vázán názorem odvolacího soudu následně usnesením ze dne 5. 1. 2022, č. j. 19 C 180/2020 - 119, řízení o žalobě zastavil a věc postoupil řediteli, který o nárocích žalobkyně vedl správní řízení a poté i meritorně rozhodl již zmíněným prvostupňovým rozhodnutím. Žalovaný následně odvolání žalobkyně zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil, a to poté, co se odvoláním žalobkyně meritorně zabýval.

[4] Krajský soud se nejprve zabýval otázkou pravomoci správních orgánů k rozhodnutí o nárocích žalobkyně uplatňovaných na základě tvrzení o šikaně – bossingu ze strany její nadřízené. Krajský soud vymezil pojem bossing s odkazem na usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „*Zvláštní senát*“) ze dne 24. 9. 2021, č. j. Konf 8/2020 – 21, č. 4265/2021 Sb. NSS, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2021, sp. zn. 21 Cdo 3858/2020. Bossing není zákonný termín, nicméně dle judikatury se jím rozumí *jednání nadřízeného spočívající v systematickém psychickém pronásledování nebo šikanování podřízeného, které zpravidla směřuje k tomu, aby postižený sám skončil služební poměr; chybí-li některý z diskriminačních důvodů, může být toto chování posouzeno jako porušení povinnosti zaměstnavatele zajišťovat rovné zacházení se všemi zaměstnanci v zákonem upravené oblasti.*

[5] Krajský soud poté odkázal na § 98 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě (dále jen „*zákon o státní službě*“), dle kterého *se na rovné zacházení a zákaz diskriminace ve služebním poměru § 16 a § 17 zákoníku práce použijí obdobně.* Zákoník práce pak v § 17 stanovuje, že právní prostředky ochrany před diskriminací v pracovněprávních vztazích upravuje antidiskriminační zákon (zákon č. 198/2009 Sb.), který v § 10 konstituuje v případech, kdy dojde k porušení práv a povinností vyplývajících z práva na rovné zacházení nebo k diskriminaci, právo dotčené osobě se u soudu zejména domáhat, aby bylo upuštěno od diskriminace, aby byly odstraněny následky diskriminačního zásahu a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Podle krajského soudu správní orgány posuzovaly nárok žalobkyně podle § 124 zákona o státní službě upravující odpovědnost služebního úřadu za škodu vzniklou státnímu zaměstnanci, ovšem žalobkyně své nároky zjevně zakládá na porušení práva na rovné zacházení ve formě bossingu. V jejím případě se tak uplatní speciální úprava v § 98 zákona o státní službě, jež prostřednictvím zákoníku práce odkazuje na antidiskriminační zákon, dle kterého je v případě nároků vyplývajících z porušení zásady

pokračování

rovného zacházení příslušný rozhodnout soud v občanském soudním řízení ve smyslu § 7 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Krajský soud přitom odkázal na usnesení Zvláštního senátu ze dne 24. 1. 2022, č. j. Konf 1/2021 – 13.

[6] Poté krajský soud uzavřel, že služební orgány rozhodující o nárocích žalobkyně nebyly k jejich vyřízení příslušné, tudíž jejich rozhodnutí jsou nicotná ve smyslu § 77 odst. 1 správního řádu. Krajský soud proto *ex officio* vyslovil nicotnost těchto rozhodnutí dle § 76 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a žalobními námitkami se již pro nadbytečnost nezabýval. Ředitele pak zavázal k podání návrhu Zvláštnímu senátu na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním na straně jedné a uvedenými civilními soudy na straně druhé (srov. usnesení Zvláštního senátu ze dne 17. 1. 2022, č. j. Konf 32/2021 – 9).

[7] Proti napadenému rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[8] Stěžovatel ve vztahu ke kasačnímu důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nejprve podrobně rekapituluje důvody, pro které civilní soudy v posuzovaném případě dovodily, že nemají pravomoc o nárocích žalobkyně rozhodnout a věc postoupily služebnímu orgánu, tj. řediteli, který se s odůvodněním civilních soudů ztotožnil, neboť bylo souladné s tehdejší judikaturou. Stěžovatel poté odkázal na rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. 30 Cdo 2470/2012, a ze dne 12. 8. 2003, sp. zn. 21 Cdo 683/2003, a dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 As 29/2003 - 97. Rovněž upozorňuje, že již v řízení před civilními soudy namítal, že žalobkyně konkrétně neuvedla, *„podle jakého právního předpisu by měla náhrada škody být posuzována“*. Poté konstatuje, že s ohledem na tuto judikaturu a na názor civilních soudů rozhodujících v daném případě žalobkyně tento se *„důvodně domníval, že je dána pravomoc správního orgánu pro rozhodnutí ve věci žalovaného“* (zřejmě myšleno žalobkyně – pozn. NSS).

[9] Stěžovatel dále uvádí, že *„bere na vědomí“* rozhodnutí Zvláštního senátu ze dne 24. 1. 2022, č. j. Konf 1/2021 – 13 a *„nijak nesnižuje jeho závaznost“*, neboť je mu znám náleží Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2010, sp. zn. IV. ÚS 1734/10, stanovující závaznost rozhodnutí Zvláštního senátu pro orgány veřejné moci. Upozorňuje, že zmíněné rozhodnutí Zvláštního senátu č. j. Konf 1/2021 – 13 se do dispozice veřejnosti dostalo až jeho zveřejněním dne 1. 11. 2022, zatímco správní orgány v dané věci rozhodly již dne 27. 7. 2022, resp. dne 26. 10. 2022. Poté konstatuje, že uvedené rozhodnutí Zvláštního senátu *„se týká především diskriminace v oblasti odměňování a šikanózního jednání v rámci služebního hodnocení státního zaměstnance, zatímco v řešeném případě se žalobcem tvrzená diskriminace těchto oblastí netýkala“*. S ohledem na to, že správní orgány v dané věci rozhodovaly ve světle tehdejší judikatury, která zakládala pravomoc správnímu orgánu v rámci řízení správního, stěžovatel vyjadřuje přesvědčení, že správní rozhodnutí neměla být *„prohlášena“* krajským soudem za nicotná, neboť *„příslušným k rozhodnutí v dané věci byl v I. stupni služební orgán a dále pak žalovaný jako orgán odvolací. Služební orgán postupoval zcela v souladu s právními předpisy a judikaturou, a proto meritorně rozhodl ve věci.“*

[10] Ve vztahu ke kasačnímu důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatel vyjadřuje nesouhlas s nákladovým výrokem napadeného rozsudku, v němž krajský soud označil za podstatné to, že žalobou napadená rozhodnutí byla *„odstraněna“*, tudíž měl žalobkyni za procesně plně úspěšnou. Stěžovatel naproti tomu má za to, že při rozhodování o náhradě

nákladů řízení je zcela zásadní „*důvodnost žaloby*“, ovšem krajský soud vůbec žalobní důvody nepřezkoumával, neboť správní rozhodnutí „*zrušil z důvodu nicotnosti*“. Podle stěžovatele měl krajský soud přihlídnout k tomu, že žalobkyně prohlášení nicotnosti nikdy nenavrhlá, tudíž měl náklady řízení ponížít, případně nepřiznat vůbec. Stěžovatel na podporu své argumentace odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 21. 9. 1999, sp. zn. I. ÚS 20/99. Stěžovatel v dané souvislosti uzavírá, že žalobkyně nebyla úspěšná na základě důvodů uvedených v žalobě, tudíž jí neměla být přiznána náhrada nákladů řízení v plné výši.

[11] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti považuje napadený rozsudek krajského soudu za správný, neboť přiléhavě koresponduje s právními závěry usnesení Zvláštního senátu č. j. Konf 1/2021 – 13. Krajský soud ani nemohl rozhodnout jinak z důvodu shodnosti v podstatných znacích obou případů. K námitkám směřujícím proti nákladovému výroku uvádí, že stěžovatelem odkazovaný nález Ústavního soudu není pro její případ přiléhavý. Ústavní soud respektuje svobodu obecných soudů v úvahách o okolnostech hodných zvláštního zřetele, přičemž výrok o nákladech řízení obsažený v napadeném rozsudku není excesivní. Zákonodárce hodlal bonifikovat procesně úspěšného účastníka, nikoli účastníka, kterému svědčilo hmotné právo.

[12] Stěžovatel k vyjádření žalobkyně podal repliku, ve které argumentuje pouze ve vztahu k nákladovému výroku napadeného rozsudku. Setrvává na svém, již v kasační stížnosti vyjádřeném, názoru, přičemž doplňuje, že napadený rozsudek je „*de facto procesním rozhodnutím*“ a poté činí další odkazy na judikaturu Ústavního soudu řešící otázku nákladů řízení.

[13] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.) a proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[14] Kasační stížnost **není** důvodná.

[15] Úvodem svého posouzení Nejvyšší správní soud považuje za vhodné zdůraznit, že kasační stížnost je oprávněným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musejí upínat právě k tomuto rozhodnutí. V kasační stížnosti musí stěžovatel uvést, v čem spatřuje nezákonnost rozhodnutí krajského soudu. Pokud tak neučiní, je jeho kasační stížnost nedůvodná, neboť výtky v ní obsažené jdou mimo rámec rozhodnutí krajského soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 Afs 53/2005 - 59 nebo rozsudek ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003 - 48; všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Z § 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s. a ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70) vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispozitivní. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale logicky i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele,

pokračování

aby v kasační stížnosti dostatečně specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu.

[16] Posuzovaná kasační stížnost je na samé hranici projednatelnosti. Stěžovatel se v zásadě omezuje na obhajobu postupu správních orgánů tvrzením, že se řídily názorem civilních soudů, které vyslovily nedostatek pravomoci na jejich straně, přičemž odkazuje na starší judikaturu předcházející krajským soudem odkazovanému usnesení Zvláštního senátu č. j. Konf 1/2021 – 13. Stěžovatel uvedené usnesení Zvláštního senátu „bere na vědomí“, ovšem konstatuje, že se žalobkyní tvrzená diskriminace netýkala oblastí diskriminace řešených Zvláštním senátem. Bližší argumentaci, na základě které by měl být napadený rozsudek shledán nezákonným či nepřezkoumatelným, stěžovatel neuvádí, přesto trvá na tom, že napadená správní rozhodnutí neměla být shledána nicotnými. Ve zbylém pak stěžovatel argumentuje pouze proti nákladovému výroku napadeného rozsudku.

[17] Stěžovatel sice uplatňuje kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ovšem blíže jej nerozvádí, neboť v části jeho kasační stížnosti uvozené právě uvedeným kasačním důvodem pouze polemizuje se správností nákladového výroku napadeného rozsudku. Kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je buď nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí nebo jiná vada řízení, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se v nyní projednávané věci zabýval nejprve otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neboť k případné nepřezkoumatelnosti by musel přihlídnout i bez návrhu (srov. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 109 odst. 4 s. ř. s.). Napadený rozsudek však zjevně netrpí ani vadou nesrozumitelnosti ani vadou nedostatku důvodů, které dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vedou k nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 76). Krajský soud v napadeném rozsudku řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí, pro které dospěl k závěru o nedostatku věcné příslušnosti služebních orgánů k rozhodnutí o žalobkyní uplatněných nárocích, v čemž spatřoval nicotnost jím přezkoumávaných správních rozhodnutí, stejně jako vyjasnil, že k vadě nicotnosti je krajský soud povinen přihlížet *ex officio* (§ 76 odst. 2 s. ř. s.). Rovněž výrok o nákladech řízení, na který se v souvislosti s tímto kasačním důvodem stěžovatel zaměřil, je srozumitelný i dostatečně odůvodněný. Nesouhlas stěžovatele s posouzením provedeným krajským soudem nemůže být důvodem nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

[18] Jelikož Nejvyšší správní soud shledává napadený rozsudek krajského soudu plně přezkoumatelným a žádnou jinou vadu s potenciálním vlivem na zákonnost rozsudku stěžovatel v kasační stížnosti konkrétně neoznačil, tak nezbývá než uzavřít, že kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. dán není.

[19] Pokud jde o kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pak pod ten stěžovatel výslovně podřazuje posouzení otázky věcné (ne)příslušnosti správních (služebních) orgánů k rozhodnutí o žalobkyní uplatněných nárocích. V tomto ohledu je tedy klíčové posoudit, zda krajský soud učinil správný závěr o nedostatku věcné příslušnosti žalovaného a ředitele (coby služebních orgánů dle zákona o státní službě) k rozhodnutí o žalobkyní uplatněných nárocích. Tento závěr totiž vedl krajský soud k vyslovení nicotnosti jím přezkoumávaných správních rozhodnutí.

[20] V první řadě Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti nezpochybnuje primární východisko krajského soudu, že základem žalobkyní uplatněných nároků, o nichž stěžovatel rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím (a to v návaznosti na rozhodnutí ředitele), je její tvrzení o šikaně v podobě tzv. bossingu ze strany její nadřízené v rámci služebního poměru žalobkyně u Finančního úřadu pro Zlínský kraj. Stěžovatel rovněž nic nenamítá proti hodnocení krajského soudu, že dle jím odkazované judikatury nežádoucí chování nadřízeného ve formě bossingu, postrádá-li diskriminační důvod, může být posouzeno jako porušení povinnosti zaměstnavatele zajišťovat rovné zacházení se všemi zaměstnanci v zákonem upravené oblasti.

[21] Dále Nejvyšší správní soud považuje za podstatné uvést, že stěžovatel ve své kasační stížnosti zcela přehlíží, že krajský soud založil své posouzení na § 98 zákona o státní službě, který prostřednictvím zákoníku práce odkazuje na antidiskriminační zákon, podle kterého v případě nároků vyplývajících z porušení zásady rovného zacházení je příslušný rozhodnout soud v občanském soudním řízení ve smyslu § 7 o. s. ř. (srov. § 10 odst. 3 antidiskriminačního zákona ve spojení s § 17 zákoníku práce). Přitom platí, že § 98 zákona o státní službě je speciální úpravou, která se použije přednostně před obecným pravidlem, podle kterého ve věcech služby (respektive služebního poměru) rozhoduje služební funkcionář (viz § 159 ve spojení s § 162 zákona o státní službě). Právě uvedené bylo jednoznačně potvrzeno v krajském soudem přílehlavě odkazovaném usnesení Zvláštního senátu č. j. Konf 1/2021 – 13.

[22] Navíc Zvláštní senát ve svém usnesení ze dne 26. 3. 2024, č. j. Konf 10/2023 – 22, přehledně shrnul (a to právě s odkazem na své předchozí usnesení č. j. Konf 1/2021 – 13), že „[...] nároky opírající se o porušení zásady rovného zacházení či zákazu diskriminace představují „speciální pravidlo“ pro určení pravomoci orgánu veřejné moci vydat rozhodnutí. Zvláštní senát se proto v nyní projednávané věci primárně zabýval podstatou žalobkyní uplatněného nároku, tj. zda jde o nárok vzešlý čistě z odměňování, nebo nárok opírající se (též) o porušení zásady rovného zacházení či zákazu diskriminace. V případě, že by nárok uplatněný žalobkyní měl základ v právu na rovné zacházení, byla by dána pravomoc soudu v občanském soudním řízení, byť by originárně vyvěral z odměňování státního zaměstnance v rámci služebního poměru.“ (srov. odst. [19] cit. usnesení).

[23] Je tudíž zřejmé, že stěžovatelem činěné odkazy na soudní rozhodnutí týkající se obecně nároků ve věcech služby podle zákona o státní službě, v jejichž případě je dána pravomoc služebního funkcionáře, jsou zcela nepřiléhavé v nyní projednávané věci, v níž bylo aplikováno speciální pravidlo dle § 98 zákona o státní službě (a to s ohledem na nesporný charakter žalobkyní uplatňovaných nároků). Stejně tak jsou nepřiléhavé i odkazy stěžovatele na starší soudní rozhodnutí, která byla vydána ještě před účinností zákona o státní službě, resp. antidiskriminačního zákona, jež založily speciální pravidla pro určení věcné příslušnosti k posuzování nároků z titulu nerovného zacházení.

[24] Pokud jde o tvrzení stěžovatele, že usnesení Zvláštního senátu č. j. Konf 1/2021 – 13 se dostalo „do dispoziční sféry veřejnosti“ až dne 1. 11. 2022, tj. po vydání rozhodnutí žalovaného, tak Nejvyšší správní soud se jím blíže nezabýval, neboť stěžovatel neuvedl, jaký vliv by tato tvrzená skutečnost měla mít na zákonnost napadeného rozsudku. Ve správním soudnictví obecně platí, že soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele; takovým postupem by přestal být nestranným arbitrem sporu a přebíral

pokračování

by roli stěžovatelova advokáta (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2024, č. j. 3 Afs 54/2023 - 40, odst. [23]). Není tedy úkolem Nejvyššího správního soudu za stěžovatele domýšlet tvrzení, která by mohla podpořit jeho stížní námitky.

[25] Konstatování stěžovatele, že usnesení Zvláštního senátu č. j. Konf 1/2021 – 13 se týkalo především diskriminace v oblasti odměňování a šikanózního jednání v rámci služebního hodnocení, zatímco v případě žalobkyně se tvrzená diskriminace těchto oblastí netýkala, je nepřipadné. V obou věcech šlo o nároky dovozované z chování nadřízeného v podobě tzv. bossingu, tudíž krajský soud na usnesení Zvláštního senátu č. j. Konf 1/2021 – 13 odkázal přílehavě.

[26] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnými ani dílčí námitky stěžovatele proti nákladovému výroku napadeného rozsudku [které stěžovatel sice podřadil pod kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., fakticky ale brojil proti právnímu posouzení krajského soudu]. Krajský soud ve výroku o nákladech řízení správně vyšel z procesního úspěchu, neboť ten má žalobkyně i tehdy, vysloví-li krajský soud z úřední povinnosti nicotnost napadeného správního rozhodnutí, aniž by přezkoumával důvodnost žalobních tvrzení. Podstatné je to, že žalobkyně procesně uspěla, neboť jí napadené rozhodnutí v soudním přezkumu neobstálo a bylo „odstraněno“ (správní soud nicotné rozhodnutí nezrušuje, neboť jde o paakt, který ani není rozhodnutím).

[27] Nelze souhlasit s názorem stěžovatele, že by napadený rozsudek vyslovující nicotnost předmětných správních rozhodnutí měl být „*de facto procesním rozhodnutím*“. Již samotná skutečnost, že soud vyslovuje nicotnost rozsudkem, předznamenává, že se jedná o rozhodnutí meritorní, nikoli procesní. Dále pak lze poukázat na usnesení Zvláštního senátu ze dne 5. 3. 2012, č. j. Konf 53/2011 – 25, v němž se uvádí, že „[p]ravomoc prohlásit nicotnost správního rozhodnutí zákon svěřuje výlučně správním soudům v § 76 odst. 2 s. ř. s, přičemž správní soud tak může učinit jedině meritorním rozhodnutím, nikoliv v odůvodnění usnesení o odmítnutí žaloby pro nedostatek pravomoci.“.

[28] Konečně je třeba upozornit, že krajský soud přiznáním nákladů řízení nijak nevybočil z obecné rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, podle níž se za procesně úspěšného účastníka považuje žalobce i v případech, kdy je vyslovena nicotnost napadeného správního rozhodnutí, neboť „*lze hovořit o celkovém procesním úspěchu stěžovatele, byť stricto sensu nebylo rozhodnuto v intencích jím formulovaného žalobního petitu*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2021, č. j. 3 Ads 305/2019 - 28, odst. [25]).

[29] Odkazy žalovaného na rozhodnutí Ústavního soudu jsou nepřiléhavé. V nálezech sp. zn. III. ÚS 3592/16 a III. ÚS 2741/16 se Ústavní soud zabýval předpoklady uložení povinnosti nahradit žalobci náklady řízení podle § 146 odst. 2 věty druhé o. s. ř., kterými jsou zpětvzetí žaloby žalobcem, chování žalovaného a rovněž důvodnost žaloby. V případě usnesení sp. zn. I. ÚS 20/99 Ústavní soud zdůraznil, že je věci posouzení obecného soudu, zda v řízení o přezkoumání rozhodnutí správního úřadu (v soudním řízení vedeném ještě podle o. s. ř. v době před účinností s. ř. s. – pozn. NSS) přizná či nepřizná náhradu nákladů zcela nebo zčásti, jsou-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele. V nyní posuzované věci krajský soud o důvodech hodných zvláštního zřetele zcela správně neuvažoval, neboť stěžovatel i ředitel vydali rozhodnutí, která neobstála v soudním přezkumu. Nedostatek

věcné příslušnosti pramenící z nesprávné aplikace zákona o státní službě je třeba klást k tíži správních orgánů, přičemž je irelevantní, zda tuto zásadní vadu žalobkyně namítne či nikoli.

[30] V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že souhlasí s finálním závěrem krajského soudu, že v nyní projednávané věci ředitel a poté stěžovatel nebyli věcně příslušní k rozhodnutí o nárocích žalobkyně dovozovaných z porušení práva na rovné zacházení ve formě tvrzeného bossingu vůči její osobě. Jelikož se v nyní projednávané věci jednalo o absolutní věcnou nepřislušnost služebních orgánů, která nemohla být podle stávající právní úpravy za žádných myslitelných okolností zhojena, lze souhlasit s krajským soudem, že jím přezkoumávaná správní rozhodnutí jsou nicotná ve smyslu § 77 odst. 1 správního řádu (ostatně stěžovatel v kasační stížnosti ani nenamítal, že by nedostatek věcné příslušnosti měl vést k jiným procesním důsledkům, než k nicotnosti obou krajským soudem přezkoumávaných správních rozhodnutí). Nad rámec nezbytného Nejvyšší správní soud ve vztahu k rozhodnutí žalovaného doplňuje, že stěžovatel odvolání žalobkyně věcně projednal, tudíž i na jeho rozhodnutí je třeba pohlížet jako na nicotné (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2022, č. j. 3 As 220/2020 - 30, odst. [24] a [25]).

[31] Krajský soud rovněž správně zavázal ředitele k podání návrhu Zvláštnímu senátu na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním na straně jedné a uvedenými civilními soudy na straně druhé, jak tento postup v obdobném případě určil Zvláštní senát v krajském soudem odkazovaném usnesení č. j. Konf 32/2021 – 9. Krajský soud se pak nedopustil ani pochybení v nákladovém výroku napadeného rozsudku.

[32] *Obiter dictum* Nejvyšší správní soud doplňuje, že podle § 3 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, *je oprávněn podat návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu, vedle některé ze stran kompetenčního sporu, i účastník řízení ve věci, v níž se otázka pravomoci vydat rozhodnutí stala spornou*. V dalším řízení je tak i žalobkyně oprávněna podat návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu, pokud by snad služební orgán (ředitel) byl v tomto nečinný.

[33] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku).

[34] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., dle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto jí Nejvyšší správní soud přiznal náhradu nákladů řízení.

[35] Žalobkyně podala své vyjádření ke kasační stížnosti. Podání vyjádření představuje úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Odměna za jeden úkon právní služby činí 3 100 Kč podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, k níž je třeba podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu připočítat 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů, celkem tedy 3 400 Kč. Protože zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se uvedená částka o 714 Kč

pokračování

odpovídající výši této daně. Nejvyšší správní soud tedy žalobkyni přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 4 114 Kč, a to k rukám jejího právního zástupce (výrok II. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 7. listopadu 2024

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu